

TLAČOVÁ SPRÁVA

Autorka, titul výstavy:	Mária Balážová: Ženský dezén
Miesto konania:	Galéria Jána Koniarka v Trnave, Koppelova vila, Zelený krížek 3, Trnava
Kurátor:	Mgr. Roman Gajdoš, PhD.
Vernisáž:	12.9. 2019 (Št) o 18.00 hod.
Trvanie výstavy:	12.09. – 27.10. 2019

Samostatná výstava Márie Balážovej predstavuje výber z diela tejto trnavskej autorky za posledných deväť rokov. Koncepcia kladie dôraz na tvorbu z posledného obdobia, ktorá artikuluje osobné, introspektívne témy jazykom geometrickej abstrakcie. Balážová využíva jej výrazové prostriedky ako nástroj kritiky rodovej nerovnosti, čím sa stále viac odkláňa od predchádzajúcej pozície svojho maliarskeho programu, pre ktorý bolo dôležité hľadanie novotvarov a v nich ukrytých významov, smerom k výraznejším feministickým a osobným výpovediam. Ako zásadný motív sa feminizmus a s ním spojená sociálna kritika ukázal v jej diele na samostatnej výstave, ktorá niesla názov Ženská geometria (Galéria Z, Bratislava, 2016) a neskôr na výstavách Geo-femina (Stredoslovenská galéria, Banská Bystrica, 2017) a Pod sukňou (Považská galéria umenia, 2017)

V cykle Neplatené domáce práce Balážová tematizuje aktuálne problémy vypovedajúce o hodnote ženskej práce spojené s prekarizáciou či pracovnou stereotypizáciou. Slovné spojenie „ženská práca“ (podobne ako slovo „ženský“ v názve výstavy) však nemá za úlohu fungovať ako prvoplánový protipól mužského, ale chce ironicky poukázať na to, ako sa táto naturalizovaná spoločenská konštrukcia dostáva do nášho bežného uvažovania. Vo svojich maľbách a kresbách vypovedá o tomto fenoméne aj na základe vlastnej životnej skúsenosti (ročné štúdium na učňovskej škole textilného zamerania v Trenčíne). Balážová vizualizuje vzťahy nadvlády a disciplinácie, pričom všetko sa odohráva na pozadí jej osobnej mytológie, vlastného piktogramového jazyka, kde sa ženský princíp (zobrazovaný ako had s kosoštvorcovou hlavou s prázdny obdĺžnikom uprostred) neustále konfrontuje s princípom mužským (kosoštvorec s dvoma otvormi symbolizujúcimi semenníky, ale aj upretý mužský pohľad) – kresba z tohto cyklu, nesúca rovnaký názov, získala ocenenie na Medzinárodnom bienále kresby v Novom Dillí.

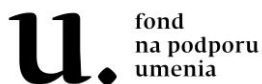
Strach z násilia, moci a nadvlády sa v najnovších prácach premieta do intímneho prostredia rodiny, kde je dominantný mužský prvok systematicky projektovaný do plochy obrazu a vrcholí v sérii kresieb a malieb s názvom Domáce násilie. Niekde použitý výrazne expresívny rukopis veľmi priamočiara odkazuje k Balážovej osobnému príbehu a posúva všeobecnú kritiku androcentrickej spoločnosti do intímnejšej polohy.

Hlavnú úlohu tu hrá postava despotického otca, ktorý sa na akrylových plátnach a veľkoformátových kresbách neustále démonicky vracia – deštruktívne a agresívne.

Mária Balážová vo svojich najnovších dielach stavila na priamočiaru výpoveď osobného príbehu spojenú s terapeutickým charakterom. Tento prístup v jej diele predstavuje nový rozmer nielen pre ňu samotnú, ale pre geometrickú maľbu vôbec.

Roman Gajdoš

Doc. Mgr. art Mária Balážová narodená 1956 v Trnave, absolvovala SUPŠ Bratislava (1972 – 76) a VŠMU v Bratislave (1978 – 1984). Na začiatku svojej umeleckej činnosti sa venuje hlavne médiu kresby, objektu, autorskej odevnej tvorbe, neskôr maľbe a grafike. Je výraznou predstaviteľkou postgeometrického a feministického umenia na Slovensku. V roku 1990 získala za kresby cenu Honorable Mention v USA (Provo) a v roku 2019 Honorary Mention Award, International Drawing Biennale 2018-19, New Delhi (India). Vystavovala na Vth International Triennale of Drawing, Wroclaw (1992), Klub konkretistov, Bratislava, Slovenská národná galéria (1999), Eine kurze Geschichte zur Malerei, Leverkusen (2001), Contemporary Slovak Art 1960-2000, Ljubljana, City Art Museum (2007), Here and Now, Budapest, Kunsthalle (2015), Hommage à Peter Vajda, Praha, Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových (2018). Zastúpená v zbierkach: Slovenská národná galéria, Bratislava, Národní galerie, Praha (CZ), Galéria Jána Koniarka, Trnava, Stredoslovenská galéria, Banská Bystrica, Galéria M. A. Bazovského, Trenčín, Moravská galerie Brno, Zbierka PSIS, Bratislava, Tama Art University Museum, Tokyo (J), Městské muzeum a galerie, Břeclav (CZ), Richard Adam Gallery, Brno (CZ). Pôsobí na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity ako vysokoškolská pedagogička, žije v Trnave.

Výstavu podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia. Fond na podporu umenia je hlavným partnerom projektu.